

Kansen bieden, kansen benutten
Naar een duurzaam en financieel gezond Woerden

Verkiezingsprogramma

Gemeenteraad 2010-2014

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
2. De speerpunten voor 2010 – 2014	5
3. Financiën: werken aan herstel.....	6
4. Een veilig Woerden.....	7
4.1. De politie in de wijk.....	7
4.2. Vertrouwen in de brandweer	7
4.3. Veiligheid, uit en thuis.....	7
5. Verkeer: beter openbaar vervoer, minder auto's, meer fietsen.....	8
5.1. Minder auto's, meer openbaar vervoer	8
5.2. Voorrang voor fietsers!	8
6. Een democratisch Woerden.....	9
6.1. Inleiding.....	9
6.2. Transparante besluitvormingsprocedures	9
6.3. Verantwoordingsdag in de raad	9
6.4. Inspelen op de juridisering van de samenleving.....	10
6.5. Scherp blijven op de regeldruk	10
6.6. Woerden; leidend in de regio	10
7. Woerden: wonen, werken en vestigen	11
7.1. Inleiding.....	11
7.2. Investeren in herinrichting.....	11
7.3. Landbouw: samen kansen creëren.....	12
8. Een duurzame samenleving: milieu, landschap en volksgezondheid	13
8.1. Milieu algemeen	13
8.2. Milieu: samenwerken aan oplossingen	13
8.3. Investeren in natuur- en milieueducatie	14
8.4. Behouden en versterken van het landschap.....	14
8.5. Zwerfvuil: de gemeente kan het niet alleen.....	14
9. Ruimtelijke ordening: van ontwikkelen naar beheren	15
9.1. Inleiding.....	15
9.2. Doelstelling Ruimtelijke Ordeningsbeleid.....	15
9.3. Planning en handhaving.....	15
9.4. Buitengebied: respect voor het Groene Hart.....	16
9.5. Binnenstad: Hoogbouw mag, maar niet binnen de singels.....	16
9.6. Kernen; onlosmakelijk verbonden met Woerden.....	17
9.7. Volkshuisvesting: doorgaan met stadsvernieuwing.....	17
10. Onderwijs.....	18

I 1.Cultuur, sport en recreatie: keuzes maken.....	19
I 1.1.Inleiding.....	19
I 1.2.Het kunstencentrum ... en een bioscoop.....	19
I 1.3.Bibliotheek.....	19
I 1.4.Sport: voor iedereen	20
I 1.5.Recreatie en Toerisme.....	20
I 1.6.Monumenten	21
I 2.Sociale voorzieningen: een goed werkend vangnet.....	22
I 3.Maatschappelijke en ouderenzorg: voorbereiden op later	22
I 4.Sociaal Cultureel beleid.....	23
I 4.1.Jeugd(beleid)	23
I 4.2.Vrijwilligersbeleid	23
I 4.3.Kinderopvang	23
<i>Colofon Verkiezingsprogramma D66 2010-2014.....</i>	<i>24</i>
<i>Adressen van bestuursleden.....</i>	<i>24</i>
<i>Huidig fractielid.....</i>	<i>24</i>

I. Inleiding

U mag op 3 maart 2010 stemmen voor de gemeenteraadsverkiezingen. Alle politieke partijen stellen daar programma's voor vast, zodat u zich een beeld kunt vormen wie waarvoor staat. Maar een programma dient ook als richtsnoer voor de partijen in de vier jaren ná die verkiezingen. Hierbij bieden wij u het programma van D66 Woerden aan.

Dit programma gaat over Woerden, over Kamerik, over Zegveld, over Kanis en over Harmelen. Over de mensen die wonen in deze prachtige kernen, die er werken en die er graag recreëren in de natuur en het groene buitengebied. Over de mensen die gebruik maken van een van de vele culturele voorzieningen of bij sportverenigingen. Over de ondernemers die hier gevestigd zijn en over de natuur om ons heen. Het gaat over hoe wij als D66'rs denken dat we met elkaar in Woerden, Harmelen, Zegveld en Kamerik met nog meer plezier wonen, werken en recreëren dan nu al het geval is.

Wij bieden u met dit programma een solide toekomstvisie voor Woerden, gebaseerd op wat D66 als partij kenmerkt: pragmatisch en sociaal-liberaal. Dat betekent dat wij vertrouwen op de eigen kracht van mensen. Dat wij prestaties belonen en dat we welvaart delen. Dat we streven naar een duurzame en harmonieuze samenleving waarin grondrechten en gedeelde waarden worden beschermd. Die uitgangspunten vormen de inspiratiebron voor dit programma en voor ons werk in de raad. Omdat wij vinden dat er heel wat zaken goed gaan in Woerden, maar dat het op een aantal punten echt anders moet.

2. De speerpunten voor 2010 – 2014

Een aantal speerpunten lichten wij eruit, omdat die bijzondere aandacht nodig hebben. Het gaat om de volgende onderwerpen, die in het programma worden toegelicht:

- **Gezonde financiële huishouding en zakelijke bedrijfsvoering**
Jaar na jaar zijn budgetten overschreden en zijn financiële missers opgevangen. Na jarenlang onderhoud op de lange baan te hebben geschoven, moet al het onderhoud nu opeens gebeuren terwijl de gemeente moet bezuinigen vanwege de kredietcrisis. D66 wil de financiële besturing van het gemeentelijk apparaat beter op orde krijgen, omdat dit het fundament is voor al het te voeren beleid. Lees verder op blz. 6.
- **Een beschermd Groene Hart**
De gemeente Woerden is de toegangspoort tot het Groene Hart. Daarom heeft zij een bijzondere verantwoordelijkheid om het Groene Hart te beschermen. Zij doet dit door het groene buitengebied in stand te houden, aantasting door bebouwing te voorkomen, maar ook door de bestaande (agrarische) bedrijvigheid te stimuleren. Dit kan anders door niet steeds economische belangen op de voorgrond te plaatsen. Lees onder meer verder op blz. 12, 13 en 15.
- **Herinrichting van verouderde bedrijventerreinen**
Ondernemers vragen om meer ruimte om te kunnen ondernemen. Zij bieden werkgelegenheid en houden daarmee Woerden economisch vitaal. Bestaande locaties bieden die ruimte, maar zijn verouderd. Of bedrijventerreinen zijn gericht op kantoorfuncties waaraan minder behoefte is. Te makkelijk dreigt natuur te worden opgeofferd aan beton en bakstenen. D66 wil allereerst de leegstand op bestaande bedrijventerreinen opheffen. Lees verder op blz. 11.
- **Investeren in betere faciliteiten voor fietsers, beter openbaar vervoer en minder autoverkeer in de kernen**
De files in de kernen Woerden en Harmelen zijn nog steeds niet opgelost. De alternatieven zijn helaas ook niet altijd aantrekkelijk. Fietsers kunnen te vaak niet snel en veilig de stad doorkruisen en het openbaar vervoer voldoet niet. Zo blijven inwoners de auto gebruiken, ook voor korte ritjes. D66 wil in de komende raadsperiode achterstallig onderhoud aan de fietshoofdstructuur wegwerken en ervoor zorgen dat het onderhoudsniveau in de komende jaren op peil blijft. Lees verder op blz. 8.
- **Investeren in een goed milieu en een duurzame samenleving**
Een goed milieu en een duurzame samenleving mogen niet meer de sluitpost op de begroting zijn. In de gemeente Woerden is het dat gelukkig ook niet. Maar we moeten met zijn allen nog meer ambitie tonen, want echt ingrijpende maatregelen zijn uitgebleven. D66 wil daarom in de komende raadsperiode groene daken en zonnecollector systemen realiseren op gemeentelijke gebouwen. Lees verder op blz. 13.
- **Herkenbare invloed van de burger**
Inwoners moeten invloed kunnen uitoefenen op gemeentelijke besluitvorming. Maar al te vaak worden inwoners niet serieus genomen of maakt de gemeente niet voldoende duidelijk waarom bepaalde beslissingen worden genomen. D66 wil daarom een jaarlijkse verantwoordingsdag instellen en samenwerking met inwoners stimuleren. Lees verder op blz. 9.

3. Financiën: werken aan herstel

De prognoses van het huidige gemeentebestuur geven voor de komende jaren flinke tekorten aan. Dit wordt voor een deel veroorzaakt door de kredietcrisis, die ervoor zorgt dat de gemeente minder geld krijgt uit het gemeentefonds. Wij zijn er echter van overtuigd dat de verwachte tekorten ook een gevolg zijn van falend bestuur en management in de afgelopen jaren. Zo waren er onlangs onverwachte tekorten bij het openbaar onderwijs en de inhuur van externe adviseurs. Dat heeft miljoenen euro's gekost. Ook werd noodzakelijk onderhoud telkens uitgesteld met als gevolg dat de gemeente Woerden daarvoor grote uitgaven zal moeten doen terwijl er minder geld in kas komt door de kredietcrisis. D66 vindt dat dat anders moet.

Wij benadrukken dat de (financiële) besturing van het gemeentelijk apparaat beter op orde moet komen en maken daar in de komende periode een speerpunt van. Budgetten worden strikt bewaakt. Het gemak waarmee gebruik wordt gemaakt van de post 'onvoorzien' is wat ons betreft verleden tijd. Reserveringen voor lange termijn onderhoud moeten er zijn (ook voor het behoud van voorzieningen). De gemeenteraad moet er op kunnen vertrouwen dat financiële en andere beleidsafspraken nagekomen worden, maar moet dat ook kunnen controleren. Begrotingen en jaarrekeningen moeten daarom begrijpelijker en inzichtelijker worden.

De protesten van mei 2009 geven aan dat de Woerdenaren het huidige voorzieningenniveau willen handhaven. Gezien de beperkte mogelijkheden voor de gemeente om eigen inkomsten te verwerven levert dit de noodzaak van soms pijnlijke keuzes op. Het huidige voorzieningenniveau in Harmelen, Kamerik, Woerden en Zegveld kan de gemeente niet meer handhaven. Creatieve inbreng van inwoners is nodig. Uitbreiding van voorzieningen, die alleen worden gefinancierd met overheidsgeld, is in de komende raadsperiode waarschijnlijk om reden van de actuele financiële situatie van de gemeente Woerden niet mogelijk.

D66 zal voor de komende Raadsverkiezingen een begroting op hoofdlijnen presenteren waarin duidelijk wordt gemaakt hoe wij denken de financiën op orde te krijgen. Als duidelijk is dat tekorten niet kunnen worden opgeheven door verbetering van de efficiëntie en (structurele) bezuinigingsmaatregelen, kan eenmalig uit de niet gebonden reserves worden geput. Daaraan verbinden wij de voorwaarde dat tekorten daardoor structureel weggewerkt worden en lange termijn verplichtingen gedekt blijven. D66 accepteert een lager weerstandsvermogen nu er sprake is van economische neergang. Aanvullen van de reserves wordt dan prioriteit als het met de economie weer beter gaat. Het verzwaren van de lasten van inwoners (verhoging OZB) sluit D66 niet uit, als alle andere mogelijkheden geen of onvoldoende soelaas bieden en rekening wordt gehouden met minder draagkrachtigen.

Het aanbesteden van werken of diensten is een goede manier om efficiënt in te kopen en zo kosten te besparen. Wij vinden het van belang om vooral op kwaliteit te letten en niet uitsluitend op de prijs. Bij gemeentelijke aanbestedingen is het voor D66 van belang ook lokale (startende) ondernemers een faire kans te geven. Wij streven er dan ook naar dat de voorwaarden zo worden vastgesteld dat zij een kans maken. Zo kunnen scherp inkopen en stimulering van lokale bedrijvigheid hand in hand gaan.

4. Een veilig Woerden

4.1. De politie in de wijk

De politie moet zichtbaar, bereikbaar en vooral beschikbaar zijn. Wij zijn voorstander van fulltime wijkagenten die intensief samenwerken met inwoners en maatschappelijke organisaties. In alle wijken moeten spreekuren worden gehouden. Een kleinschalige en probleemgerichte aanpak door de politie verdient de voorkeur.

Bij incidenten moet de politie binnen enkele minuten ter plaatse zijn, of dat nu in Harmelen, Kanis, Kamerik, Zegveld, of Woerden is. De prioriteit bij snelheidscontroles moet in de eerste plaats liggen bij die situaties waar de veiligheid van andere verkeersdeelnemers in het geding is.

4.2. Vertrouwen in de brandweer

Op de Woerdense brandweer kunnen de burgers bouwen. Dat moet zo blijven. Het gemeentelijk beleid dient erop gericht te zijn dat de vrijwilligers de ruggengraat van de brandweer blijven vormen, ondersteund door beroepskrachten. Verdere verhoging van de kwaliteit moet leidend zijn bij bevordering en verbetering van de samenwerking in de veiligheidsregio. D66 wil niet dat samenwerking tot hogere kosten leidt.

4.3. Veiligheid, uit en thuis

Uitgaan in Woerden is normaal gesproken veilig en feestelijk. De politie reageert adequaat op de incidenten die er wel zijn.

Dat uitgaan veilig is, is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de horecabezoekers zelf. Maar de door de gemeente te stellen randvoorwaarden moeten ook in orde zijn. Wij vinden het belangrijk dat de gemeente daarbij nauw samenwerkt met de horecaondernemers.

Ook in Woerden komt ernstig crimineel gedrag voor, zoals inbraken, insluipingen en berovingen. In specifieke situaties kan cameratoezicht worden gebruikt om herhaling te voorkomen. D66 wijst permanent preventief cameratoezicht in beginsel af.

5. Verkeer: beter openbaar vervoer, minder auto's, meer fietsen

Met het oog op een duurzame samenleving beziet D66 kritisch de manier waarop we omgaan met mobiliteit. Een samenhangende visie op openbaar vervoer, autoverkeer en fietsgebruik in de gemeente Woerden is noodzakelijk. D66 heeft die visie.

5.1. Minder auto's, meer openbaar vervoer

Het aantal auto's dat in de spits door met name de kernen Woerden en Harmelen rijdt, blijft maar stijgen. Dit levert door fijnstof en lawaai schade op aan de gezondheid van de inwoners. Kinderen spelen soms vlakbij straten waar zwaar verkeer af en aan rijdt.

Wij vinden onze gemeente te mooi voor alle files en wij vinden het onaanvaardbaar dat (jonge) inwoners gezondheidsschade oplopen. Iedereen moet zich bovendien vlot en veilig door Woerden kunnen bewegen. Ook daarom is het van belang dat 30km-zones zo worden aangelegd dat auto's er niet makkelijk harder kunnen rijden.

D66 geeft aandacht aan het openbaar vervoer. Dorpen en wijken kunnen beter worden ontsloten door de bus, onder meer door snellere en frequentere verbindingen met het NS-station. Liever twee kleinere bussen dan één grote bus die vrijwel leeg is. Het NS-station wordt weer volwaardig Intercity-station, zodat Rotterdam en Den Haag weer sneller bereikbaar worden: D66 gaat bij de NS de lobby voeren die de gemeente heeft laten liggen.

Maar ook het autovervoer blijft van belang. Daar kiest D66 voor een genuanceerde benadering. De westelijke randweg bij Woerden moet snel worden aangelegd, zodat de drukke Rembrandtlaan en Boerendijk kunnen worden ontlast. Andere randwegen, of een verbindingsweg tussen de A2 en de A12 ('de A2,5'), komen er niet als het aan ons ligt: het Groene Hart wordt alleen aangetast als de noodzaak daarvan dubbel en dwars is aangetoond, en dat is aan de oostkant van Woerden niet het geval. Een 6c variant gaat niet dwars door het ongerepte deel van de Haanwijkpolder.

5.2. Voorrang voor fietsers!

De fietsers in Harmelen, Kamerik, Kanis, Woerden en Zegveld zijn er de laatste jaren bekaaid van afgekomen. Het onderhoud van de fietspaden laat te wensen over. Te vaak zijn fietspaden niet gescheiden van de drukke wegen. Stallingsmogelijkheden voor fietsen zijn te klein of te onbekend. Met name ouderen en kinderen kunnen daardoor te weinig vertrouwen op een veilige fietsrit. Maar ook voor anderen wordt fietsen op deze manier onvoldoende aantrekkelijk gemaakt om als alternatief voor korte autoritten te kunnen dienen. Wij willen daarom de faciliteiten voor fietsers verbeteren, zodat Woerden een aantrekkelijke fietsgemeente wordt. Dat betekent betere stallingsmogelijkheden en betere fietspaden die vaker gescheiden zijn van de rijweg.

6. Een democratisch Woerden

6.1. Inleiding

In een democratische samenleving heeft de burger invloed op zijn leefomgeving en invloed op de beslissingen die worden genomen. De burger kan niet altijd zelf 'aan de knoppen zitten'. Dat betekent wel dat de burger mag rekenen op een raad die zijn controlerende taak serieus neemt en een college van B&W dat uitlegt waarom bepaalde beslissingen worden genomen. In Woerden kan dat nog beter. Het móet ook beter, want het Rijk draagt steeds meer taken over aan de gemeente. Wij willen daarom een aantal zaken anders aanpakken.

6.2. Transparante besluitvormingsprocedures

De klacht van veel inwoners is dat zij niet of te laat bij besluitvorming worden betrokken, dat er te weinig met hun inbreng wordt gedaan of dat niet goed wordt uitgelegd wat er met hun inbreng is gebeurd. D66 vindt het vanuit democratisch oogpunt belangrijk dat inwoners op een goede manier bij beleids- en besluitvorming worden betrokken: tijdige en heldere communicatie is onontbeerlijk. Inbreng van inwoners moet serieus worden genomen en daar hoort bij dat zij tijdig om hun inbreng worden gevraagd en dat wordt uitgelegd waarom bepaalde ideeën niet worden overgenomen.

De wijk- en dorpsplatforms kunnen in dit proces een belangrijke rol spelen. Bij de laatste bezuinigingen is het budget voor de wijkplatforms aanzienlijk gekort. D66 ziet desondanks mogelijkheden om de rol van de wijk- en dorpsplatforms te versterken. D66 wil daartoe het proces rondom de wijkplatforms zo aanpassen dat een speciale raadscommissie in plaats van het college als gesprekspartner functioneert.

6.3. Verantwoordingsdag in de raad

Controleerbaar bestuur legt niet alleen eisen op aan het college, maar het betekent ook dat de gemeenteraad zijn controlerende taak goed moet uitoefenen. Het functioneren van de gemeenteraad is op dat punt voor verbetering vatbaar. D66 wil hier in de komende raadsperiode extra aandacht aan besteden. Een van de resultaten die D66 op dit punt wil bereiken is een jaarlijkse dag waarop het college verantwoording aflegt over het gevoerde beleid overeenkomstig de verantwoordingsdag in de Tweede Kamer.

De rekenkamercommissie vervult een belangrijke functie voor de raad. De afgelopen jaren heeft de rekenkamercommissie door goed onderzoek rapporten met belangrijke bevindingen opgeleverd. Wat D66 betreft staat de positie van de rekenkamercommissie dan ook niet ter discussie. De suggestie dat de Woerdense rekenkamercommissie zou kunnen opgaan in een regionale rekenkamercommissie met ook een regionale functie volgt D66 niet, omdat daardoor teloorgang van plaatselijke herkenbaarheid van die commissie dreigt.

6.4. Inspelen op de juridisering van de samenleving

Burgers maken steeds vaker gebruik van hun recht om juridische procedures te voeren en schadeclaims in te dienen. Wat D66 betreft is het aan de gemeente om daar zo min mogelijk aanleiding toe te geven. Dat vereist voortdurende aandacht voor de correcte en tijdige beantwoording van brieven, verzoeken, klachten en bezwaarschriften.

D66 vindt het ook van belang om de juridische controle functie binnen de gemeente te versterken. Conflicten en schadeclaims worden waar mogelijk opgelost door bemiddeling of schikking. De gemeente heeft deze weg al ingeslagen en mag daar wat D66 betreft vooral mee doorgaan.

6.5. Scherp blijven op de regeldruk

De gemeente Woerden presteert tot nu toe relatief goed als het gaat om het verminderen van regeldruk en administratieve lasten voor bedrijven, maatschappelijke organisaties en verenigingen. Deze inspanningen mogen wat ons betreft worden voortgezet. De gemeente stelt geen aanvullende eisen naast landelijke bouwvoorschriften. Ook andere maatregelen die de regeldruk op een goede manier kunnen verminderen, hebben onze steun.

6.6. Woerden; leidend in de regio

Bij de laatste bezuinigingen is bepaald dat Woerden geen lid meer zal zijn van het Regioberaad Utrecht-West (RUW), het samenwerkingsverband van gemeenten aan de westkant van Utrecht. De gemeente Woerden vervult een regionale functie en D66 vindt dat de gemeente de daarbij behorende verantwoordelijkheden op zich moet nemen. Wij willen dan ook het lidmaatschap van het RUW zo spoedig mogelijk herstellen. Waar mogelijk moet samenwerking met andere gemeenten worden gezocht of geïntensiveerd om schaalvoordelen en dus kostenvoordelen te behalen.

7. Woerden: wonen, werken en vestigen

7.1. Inleiding

De lokale economie wordt met name beïnvloed door de landelijke en de Europese politiek. De rol die voor de gemeente overblijft ligt vooral in het scheppen van randvoorwaarden ter stimulering en versterking van de lokale economie. De gemeente ontmoedigt daarbij bepaalde economische activiteiten, bijvoorbeeld in het belang van het milieu of ter voorkoming van het aantrekken van verkeer. D66 wil (startende) ondernemers meer kansen geven om zich te vestigen in Woerden, bijvoorbeeld in nieuwe bedrijfsverzamelgebouwen.

Wij vinden dat de gemeente zich actief moet inzetten voor het binnenhalen van op duurzaamheid gerichte bedrijvigheid. Kernpunten daarbij zijn kennisintensief, CO₂-neutraal, energiezuinig en gebruik van duurzame materialen.

Het werkgelegenheidsbeleid moet zich in het bijzonder richten op het plaatselijk aanbod van werknemers.

7.2. Investeren in herinrichting

Uit onderzoek blijkt dat de gemeente Woerden tot de landelijke top behoort als het gaat om leegstand van kantoor- en bedrijfsbebouwing (NRC 12 feb 2008: 20% en plek 3). Toch heeft het college besloten om in de structuurvisie op te nemen dat er in de polder Bijleveld een nieuw bedrijventerrein kan komen.

D66 vindt dat daardoor schaarse ruimte wordt verspild, terwijl leegstand en verpaupering op de bestaande bedrijventerreinen blijven voortduren. Dat moet anders, dat moet duurzamer.

D66 wil deelnemen aan subsidieregelingen die herinrichting van verouderde of verlaten bedrijventerreinen mogelijk maken, en die herinrichting voortvarend ter hand nemen. Wij wijzen de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen in het buitengebied van de gemeente Woerden af, zolang de noodzaak daartoe niet is aangetoond. Schaarse, door de gemeente nog uit te geven grond dient een realistische grondprijs te hebben. De schaarste dient in de grondprijs tot uitdrukking te komen, zodat die prijs een stimulans vormt om eerst op bestaande terreinen met leegstand een passende oplossing te vinden.

Bij de herinrichting van bedrijventerreinen willen wij aandacht schenken aan ruimte voor startende ondernemers en aan het bevorderen van duurzame bedrijvigheid door onder meer de inzet van financiële stimulansen. Daarnaast vinden wij dat ook in woonwijken ruimte moet zijn voor kleinschalige, milieuvriendelijke bedrijvigheid of kantoorfuncties (functiemenging).

7.3. Landbouw: samen kansen creëren

De melkveehouderij is kenmerkend voor Woerden als kaasstad en voor het Groene Hart. Voor deze bedrijfstak is duurzaamheid van groot belang. De inkomsten in deze branche staan echter onder grote druk.

D66 vindt het van belang dat Woerden de melkveehouderij als kenmerkende agrarische bedrijvigheid behoudt. Melkveehouders moeten daarom de ruimte krijgen om neveninkomsten te verwerven, bijvoorbeeld door het inrichten van kleinschalige campings of het aanbieden van “bed and breakfast”. D66 wil investeringen in een duurzame bedrijfsuitoefening stimuleren en zich sterk maken voor het behoud en de verbetering van de vergoeding aan de melkveehouder voor duurzaam natuurbeheer.

D66 onderkent het belang van de streekmarkt als afzetkanaal voor lokale en regionale agrarische producten. Initiatieven om de toeristische en educatieve kanten van de streekmarkt meer bekendheid te geven willen wij ondersteunen. De regio Woerden mag bekend komen te staan als dé regio voor duurzame agrarische producten.

8. Een duurzame samenleving: milieu, landschap en volksgezondheid

8.1. Milieu algemeen

Wij willen de wereld tegemoet treden met respect voor natuur, milieu en omgeving. Dit vraagt om een andere grondhouding van overheid, bedrijfsleven en burgers. De overheid geeft hierin het voorbeeld door voorlichting te geven en duurzaam gedrag bij burgers en bedrijven te stimuleren.

Concrete doelen die wij in Woerden nastreven zijn duurzaam bouwen, autoluwe binnenstad, milieuvriendelijke onkruidbestrijding, bevordering gebruik openbaar vervoer en fiets, stimulansen gericht op afvalreductie en tegengaan zwerfvuil en minder energieverbruik.

De gemeente vervult zelf een voortrekkersrol door duurzaam in te kopen, op en rond haar gebouwen onder andere groene daken, zonnecollector systemen (foto-voltaische en warmte) in te richten, of andere vormen van duurzame energievoorziening na te streven.

De gemeente verstrekt aan bedrijven en burgers praktische informatie over onderwerpen als afvalreductie, zwerfvuil en energiebesparing. De gemeente zet voorts sterk in op Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) door een jaarlijkse prijs in het leven te roepen voor de meest duurzame onderneming in Woerden. Met de verinnerlijking van MVO in het bedrijfsleven zijn uiteindelijk minder regels nodig om op een succesvolle manier de weg naar een duurzame samenleving in te slaan.

D66 stelt met het oog op energiebesparing een meer gedifferentieerd niveau van stadsverlichting voor: bijvoorbeeld tussen 12.00 en 06.00 uur zo min mogelijk straatverlichting op buitenwegen. Bij andere wegbeheerders (Rijk, provincie en waterschap) dringt de gemeente aan op een zo beperkt mogelijk verlichtingsniveau.

8.2. Milieu: samenwerken aan oplossingen

Milieu is een vraagstuk dat verder gaat dan de Woerdense gemeentegrenzen. De gemeente mag in RUW-verband dan ook het voortouw nemen om problemen op het gebied van duurzaamheid tot een oplossing te brengen. Ter ondersteuning van internationale milieu- en klimaatdoelstellingen moet de gemeente Woerden een duurzaam inkoop- en aanbestedingsbeleid ontwikkelen, eventueel in samenwerking met andere gemeenten.

8.3. Investeren in natuur- en milieueducatie

D66 onderstreept het belang van goede natuur- en milieueducatie aan jongeren in het basis- en voortgezet onderwijs. De gemeente kan daaraan bijdragen door excursies en voorlichting te verzorgen in samenwerking met natuur- en milieuoorganisaties.

8.4. Behouden en versterken van het landschap

Ter ondersteuning van een goed ruimtelijke ordeningsbeleid is aanhoudende zorg voor een aantrekkelijke inrichting van het landschap van belang. Vanzelfsprekend dient die inrichting in overeenstemming te blijven met het specifieke karakter van het veenweidegebied waarvan Harmelen, Kamerik, Kanis, Woerden en Zegveld deel uitmaken. Daarbij past ook aandacht voor de cultuurhistorische aspecten van het landschap (verkavelingspatronen, sloten en vaarten, begroeiing en agrarische bebouwing). Aanleg van ecologische oevers is van belang voor een gevarieerde natuur en de belevingswaarde van het landschap.

Voorts dienen volgens D66 het bomenbestand in het buitengebied en laanbeplantingen in de kernen zo goed als mogelijk in stand worden gehouden. Te veel fraaie beplanting langs wegen en op lommerrijke plekjes is in de loop van de tijd verdwenen. D66 wil ook stimuleren dat er op meer plaatsen in de bebouwde kernen boombeplanting wordt aangebracht.

8.5. Zwerfvuil: de gemeente kan het niet alleen

Zwerfvuil is een schadelijk nevenproduct van consumptie op straat. Een openbare ruimte zonder zwerfvuil bevordert de positieve beleving van inwoners en bezoekers van Harmelen, Kamerik, Kanis, Woerden en Zegveld. D66 wil daarom dat de gemeente zich richt op voorkoming en snelle verwijdering van zwerfvuil. Zo gaat de gemeente voortaan met de organisatoren van evenementen consequent afspraken maken over het opruimen van zwerfvuil. Die afspraken worden vastgelegd in voorwaarden bij vergunningen. De gemeente handhaaft die vergunningvoorwaarden actief. De gemeente stimuleert ook dat scholen, sportclubs en dergelijke, zwerfvuil in hun omgeving voorkomen en opruimen.

Voor de voorkoming van zwerfvuil wil D66 op meer plaatsen in de gemeente afvalbakken (bijvoorbeeld blikvangers) die regelmatig geleegd worden.

9. Ruimtelijke ordening: van ontwikkelen naar beheren

9.1. Inleiding

De nieuwe Wet ruimtelijke ordening, die op 1 juli 2008 in werking is getreden, heeft als belangrijk kenmerk een versterking van de rol voor de gemeente bij de lokale ruimtelijke ordening. Om die reden zijn de voorheen bestaande sturings- en controlebevoegdheden van het Rijk en met name de provincie teruggedrongen. Ruimtelijke ordening wordt derhalve in het raadsprogramma 2010-2014 een nog belangrijker onderwerp dan voorheen.

Woerden is een aantrekkelijke woongemeente, gelegen midden in het Groene Hart en toch dichtbij de grote steden Utrecht, Amsterdam, Leiden, Den Haag en Rotterdam. Het is dan ook niet verwonderlijk dat mensen en bedrijven zich graag in deze gemeente vestigen. De verleiding om het Groene Hart steeds voller te bouwen is groot, waardoor het landschappelijk waardevolle en cultuurhistorisch karakteristieke veenweidegebied verder wordt aangetast. In diverse ruimtelijke plannen zijn dan ook forse beperkingen gesteld aan verdere grootschalige groei van de stad Woerden. Ook de kernen Harmelen, Kamerik, Kanis en Zegveld zijn beperkt in groei-mogelijkheden.

9.2. Doelstelling Ruimtelijke Ordeningsbeleid

D66 ondersteunt beleid dat is gericht op bescherming van het Groene Hart en het tegengaan van grootschalige bebouwing. Wij streven daarom in de komende raadsperiode een omslag van ontwikkel- naar beheergemeente na. Aandachtspunten voor ons zijn daarbij: 1) geen verdere woningbouw tussen Utrecht en Woerden, 2) geen kleinschalige woningbouw in het buitengebied, 3) herinrichting dan wel herbestemming van verouderde bedrijventerreinen en geen nieuwe (regionale) bedrijventerreinen in het buitengebied, 4) bevordering van openbaar vervoer mede ter vermindering van de autodruk. Binnen de bebouwde kom van Woerden (de rode contour) moet grond efficiënt worden gebruikt. Dit kan bijvoorbeeld door hoogbouw die is aangepast aan de schaal van Woerden (zie verder paragraaf 9.5).

9.3. Planning en handhaving

Een belangrijk onderdeel van een goed ruimtelijk ordeningsbeleid is, naast een goed planningsbeleid, een consequente handhaving van voorschriften. Dit is uiteraard geen doel op zich maar is nodig om ongewenste ontwikkelingen te voorkomen, bijvoorbeeld 'verrommeling'. Bestuurlijk gedogen van situaties die strijdig zijn met de voorschriften ontkracht de waarde van democratisch tot stand gekomen keuzes en uitgangspunten. Bestuurlijk gedogen willen wij dan ook zoveel mogelijk beperken. Waar het niet anders kan, moeten gedoogsituaties zo snel mogelijk worden beëindigd dan wel worden ingepast in het geldende of nieuw te maken bestemmingsplan.

9.4. Buitengebied: respect voor het Groene Hart

De steeds weer in de pers opduikende plannen voor grootschalige woningbouw zijn afkomstig van bestuurders uit onder andere de stad en de regio Utrecht, die deel uitmaken van de Noord-Oost Vleugel van de Randstad, ook wel NV Utrecht genoemd. In de afgelopen jaren hebben maatschappelijke organisaties in samenwerking met inwoners van Harmelen daartegen reeds succesvol actie gevoerd. D66 blijft deze druk op het buitengebied weerstaan.

Als gevolg van allerlei ontwikkelingen in de agrarische sector (zoals het Europees subsidiebeleid, milieumaatregelen, opvolgingsproblematiek bij agrarische bedrijven, natuurbeleid en recreatie) blijft het buitengebied aan grote veranderingen onderhevig.

In het buitengebied, dat nu nog groen is en dat ook groen moet blijven, moeten de functies landbouw, natuur en recreatie ieder hun eigen plaats krijgen. Deze functies staan nog vaak tegenover elkaar en dat is niet nodig. Wij zien landbouw, natuur en recreatie als verschillende zijden van dezelfde groene medaille, die elkaar nodig hebben en elkaar kunnen versterken. Als agrariër, recreant of natuurliefhebber mag u er dan ook op rekenen dat de gemeente blijvend aandacht geeft aan het buitengebied om de functies landbouw, natuur en recreatie zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.

Het huidige beleid ten aanzien van hergebruik van voormalige boerderijen en agrarische opstallen voor woondoeleinden of bedrijfsvestiging moet worden voortgezet. Wij vinden wel dat bedrijfsvormen die veel verkeer aantrekken moeten worden geweerd. Hergebruik voor woondoeleinden dient in de oorspronkelijke bebouwing te gebeuren. D66 wijst “landschapsbouw” af, als dat eigenlijk betekent dat het bijbouwen van woningen in het groene buitengebied wordt toegestaan.

Het weren van nieuwe kassen en bio-industrie in het buitengebied moet in bestemmingsplannen afdoende zijn geregeld.

9.5. Binnenstad: Hoogbouw mag, maar niet binnen de singels

Verdere ontwikkeling en versterking van de binnenstad blijft een belangrijk aandachtspunt. Daarbij gaat het in de Raadsperiode 2010-2014 vooral om de realisatie van het defensie-eiland. Wij willen dat het defensie-eiland niet alleen voor woningbouw geschikt wordt gemaakt, maar ook een belangrijke culturele functie krijgt. De Kunstkring Woerden zou bij voorkeur hier een plek kunnen krijgen.

Hoogbouw binnen de singels wijst D66 af. Hoogbouw aan de buitenranden van de binnenstad of elders in de gemeente zien wij als een mogelijkheid om de druk op het buitengebied te verlichten. Hoogbouw op die locaties moet wel aangepast zijn aan de schaal van Woerden (geen ‘Belle van Zuylen’ achtige torens).

Bezoekers die per fiets, wandelend of met het openbaar vervoer naar de binnenstad komen, moeten dat veilig en eenvoudig kunnen doen.

De kosten van een parkeervergunning voor inwoners in de Binnenstad worden op het huidige niveau gehandhaafd en hooguit tegen inflatie geïndexeerd. Het autovrij maken van de Rijnstraat, mede ter oplossing van het verkeersknelpunt bij Albert Heijn, geniet de steun van D66.

9.6. Kernen; onlosmakelijk verbonden met Woerden

De kernen zijn zelfstandige leefgemeenschappen met ieder een eigen karakter. D66 wil dat karakter behouden en stimuleren, met oog voor het grotere geheel waar deze kernen deel van uitmaken, de gemeente Woerden. D66 wil voor het behoud van voorzieningen samen met de inwoners werken aan creatieve oplossingen.

De geplande werkzaamheden aan vaar-, fiets- en autowegen in de kernen moeten voortgang vinden. Voor de leefbaarheid van de kernen is dit van groot belang. Wij vinden dan ook dat er in de toekomst geen nieuwe achterstanden op dit gebied mogen ontstaan.

9.7. Volkshuisvesting: doorgaan met stadsvernieuwing

D66 wil betaalbare, aanpasbare en duurzame sociale woningbouw stimuleren. Aanpasbaar wil zeggen dat woningen op een eenvoudige wijze verbouwd kunnen worden als de doelgroep verandert van bijvoorbeeld jongeren naar ouderen. Senioren die gezamenlijk en zelfstandig willen wonen, kunnen rekenen op de steun van D66. Voor starters streven wij naar meer en goedkopere (huur-) woningen.

Doorzetten van het huidige saneringsbeleid krijgt de steun van D66. In samenspraak met inwoners en woningbouwcorporaties wil D66 beoordelen waar er noodzaak bestaat om het huidige woningbestand te vernieuwen.

10. Onderwijs

D66 staat voor hoogwaardige huisvesting van scholen. Wij staan voor scholen die goed onderwijs verzorgen en goede prestaties van leerlingen bevorderen. Het onderwijsbeleid dient er op gericht te zijn alle leerlingen het onderwijs te geven dat bij hun mogelijkheden past. Met de beperkte gemeentetaak op dit terrein, dient de Gemeente, waar nodig, extra ondersteuning en financiële middelen beschikbaar te stellen. Er moeten voldoende maatregelen worden genomen om schooluitval tegen te gaan, zowel repressief als preventief.

De voor- en naschoolse opvang is van grote betekenis voor goed onderwijs. Een aanbod van aanvullende onderwijsvoorzieningen als remedial teaching, bewegingsonderwijs en schoollogopedie is wenselijk. De brede school is hiervoor een goede opzet. Wel vindt D66 het wenselijk dat de samenwerkende partners in de Brede School het initiatief nemen; de gemeente faciliteert alleen het gebouw. Het samengaan van 'de Fontein', 'de Notenbalk' en 'de Horizon' in Harmelen tot een brede school juichen wij toe.

De Praktijkschool heeft in de afgelopen jaren zijn waarde bewezen. D66 vindt het dan ook goed dat er inmiddels nieuwbouw in ontwikkeling is om in passende huisvesting te voorzien. Mocht er in de toekomst tijdelijk aanvullende ruimte nodig zijn, dan moet die ruimte wat D66 betreft in beginsel worden geboden door gebruik te maken van bestaande voorzieningen bij andere scholen of door gebruik van huurpanden.

Vooraf in de omgeving van basisscholen moeten snel, waar ze er nog niet zijn, veilige fietsroutes komen. D66 wil werken aan slimme oplossingen om ervoor te zorgen dat de veiligheid van kinderen die met de fiets naar school gaan, niet wordt bedreigd doordat steeds meer ouders kinderen met de auto brengen.

11. Cultuur, sport en recreatie: keuzes maken

11.1. Inleiding

Woerden kent vele culturele voorzieningen en evenementen. Wij noemen bibliotheken, buurthuizen, jongerencentra, het museum en het natuur- en milieu-educatiecentrum. Maar ook evenementen als de Woerdense vakantieweek, de 'Woerdense koeiemart', het Jazzfestival of het straattheaterfestival. Of groene openbare ruimten zoals het Brediusbos, het Vijverbos, het Oortjespad, Cromwijckpark, wijkpark Molenvliet, de sportvelden, de zwembaden en de camping.

D66 vindt dat al die voorzieningen en evenementen waar mogelijk hun activiteiten zelf financieren. Wanneer dat niet lukt en het gaat om een waardevolle voorziening, dan mag de gemeente ondersteuning bieden.

11.2. Het kunstencentrum ... en een bioscoop

Kunstencentrum het Klooster was het middelpunt van de discussie over de bezuinigingen die het college ontketende in mei 2009. Het Klooster werd echter terecht gespaard in de bezuinigingen die de college-partijen met elkaar afspraken.

D66 vindt het waardevol dat er in Woerden kunst(educatie)voorzieningen zijn. Onder andere zoals die nu door het Klooster worden geboden. Wel blijft D66 de ontwikkelingen rondom de exploitatie van het kunstencentrum kritisch volgen. D66 pleit voor een zoveel mogelijk zakelijke exploitatie. Daartoe streven wij een combinatie van culturele voorzieningen na, inclusief een bioscoop. Wellicht biedt ook een andere locatie voordelen, bijvoorbeeld op het Defensie-eiland.

11.3. Bibliotheek

D66 hecht aan een goede en betaalbare bibliotheekvoorziening in de hele gemeente. De regio-bibliotheek vervult dan ook een cruciale rol. De inzet van vrijwilligers moet behouden blijven. Het huidige voorstel voor tariefharmonisatie heeft de steun van D66. De overige diensten die de bibliotheek wil aanbieden moeten kostendekkend zijn en zonder financiële bijdrage van de gemeente kunnen bestaan.

De noodzaak om de bibliotheek in de kern Woerden te renoveren is er volgens D66 ook. De verbouwing die eind 2009 start heeft daarom de steun van D66. Wij zien dit als een zelfstandig project. Andere toekomstige vernieuwingen zullen opnieuw op noodzaak en mogelijkheden moeten worden beoordeeld, vooral in het licht van de voorziene begrotingstekorten. Als er in de toekomst positief besloten wordt over verdere verbouwingen van de bibliotheek dan is D66 voorstander van snelle uitvoering.

Wij willen de bibliotheek in Harmelen behouden. Om dat mogelijk te maken is huisvesting in de nieuw op te richten brede school een goede optie.

11.4. Sport: voor iedereen

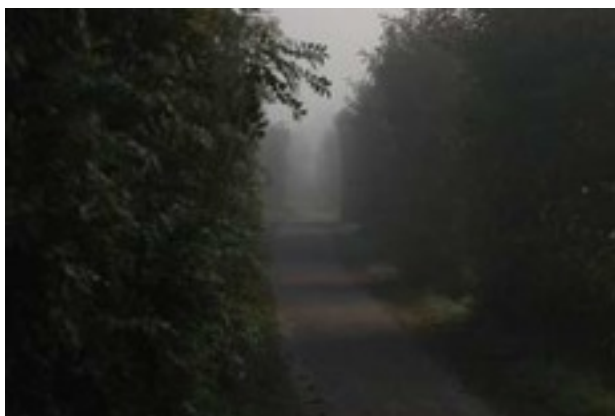
Sport heeft een grote maatschappelijke betekenis, of het nu gaat om breedtesport of om topsport. Deelname aan sportverenigingen bevordert integratie en sociale cohesie.

D66 vindt dan ook dat verenigingen moeten kunnen rekenen op de gemeente als een betrouwbare partner bij het scheppen van randvoorwaarden voor sportbeoefening. Om de kosten hiervan op een aanvaardbaar niveau te brengen, willen wij in overleg met de sportverenigingen tot creatieve oplossingen komen.

Maar D66 wil ook betere inbedding van sport in de maatschappij. Dat betekent een goede spreiding van sportgelegenheden over de diverse wijken en kernen, alsmede voldoende trap- en speelveldjes voor de jeugd. D66 wil buurtsportprojecten stimuleren, evenals sportbeoefening door jongeren tussen 12 en 18 jaar. Bewegingsonderwijs op de basisscholen moet in het onderwijspakket blijven en worden gegeven door bevoegde leerkrachten in daarvoor geschikte, goed onderhouden ruimtes.

11.5. Recreatie en Toerisme

De gemeente Woerden is uniek gelegen in het Groene Hart, op korte afstand van alle grote steden. Harmelen, Kamerik, Kanis, Woerden en Zegveld hebben heel wat te bieden: oases van rust, gezellige kernen, en veel open groen en vergezichten. Er zijn vele mogelijkheden tot bezoek aan (biologische) boerderijen met regionale producten. Om deze kenmerkende eigenschappen van Woerden te benadrukken wil D66 de omliggende waterwegen, fiets- en voetpaden behouden en uitbreiden.

11.6. Monumenten

Bij stads- en dorpsvernieuwing én bij de uitwerking van het landschapsbeleidsplan moet het behoud van monumenten een belangrijk aandachtspunt zijn. Goed overleg met belangengroeperingen, zoals de stichting Hugo Kotensteen, vindt D66 van wezenlijk belang. De gemeente blijft zich sterk maken voor een zo goed mogelijk beschermingsniveau van het dorpsgezicht (buitengebied) Harmelen.

12. Sociale voorzieningen: een goed werkend vangnet

D66 gelooft in de kracht en zelfstandigheid van mensen. Mensen kunnen meestal heel goed zelf hun problemen oplossen. Voor mensen die dat niet kunnen biedt de gemeente een vangnet. De gemeente doet dat onder meer door uitvoering van de Wet Werk en Bijstand. Begin 2009 heeft de Woerdense rekenkamercommissie een kritisch rapport uitgebracht over de manier waarop de gemeente de Wet Werk en Bijstand uitvoert. Als het aan D66 ligt worden de aanbevelingen van de rekenkamercommissie voortvarend ingevoerd, en wordt daarna ook scherp toegezien op de uitvoering daarvan.

Als uitvoering van deze taken door de gemeente wordt heroverwogen, bijvoorbeeld door aanbesteding aan private partijen, dan dient doelmatigheid van de gekozen uitvoering voorop te staan zonder dat afbreuk wordt gedaan aan het publieke karakter van uitvoeringstaken op grond van de Wet Werk en Bijstand.

13. Maatschappelijke en ouderenzorg: voorbereiden op later

In 2035 zal van elke vier Woerdenaren er één ouder zijn dan 65. Ouderen zullen langer zelfstandig blijven wonen. Het voorkomen van sociaal isolement zal een groot aandachtspunt worden. 2035 klinkt ver weg, maar de komende jaren moeten we de plannen gaan maken om dat isolement te kunnen voorkomen.

Voorzieningen uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning moeten toegankelijk, bereikbaar en betaalbaar zijn voor wie er recht op heeft. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om aangepast wonen, speciaal openbaar vervoer, maaltijdvoorziening en huishoudelijke hulpverlening. D66 wil gebruik van ICT-toepassingen daarbij stimuleren.

D66 wil de integratie en zelfstandigheid van gehandicapten bevorderen. Wij signaleren dat de positie van gehandicapten onder druk staat als gevolg van wets hervormingen en bezuinigingen. D66 vindt dit een ongewenste ontwikkeling. Intensief overleg met de belangenorganisaties is daarom onontbeerlijk.

D66 zal het oordeel van belangenorganisaties en gebruikers betrekken bij de beoordeling van de resultaten zoals gemeld door B&W op verantwoordingsdag.

14. Sociaal Cultureel beleid

14.1. Jeugd(beleid)

D66 vindt het noodzakelijk dat:

- elke wijk beschikt over in samenspraak met de inwoners tot stand gekomen (speel- en sport)voorzieningen, afgestemd op de samenstelling van de jeugd wat betreft leeftijd (bijvoorbeeld van zandbak naar rondhangplek)
- activiteiten voor jongeren wijkgericht worden aangeboden
- er goede voorzieningen zijn zoals een eigen (kleinschalig) jeugdthunk voor de wat oudere jongeren
- jongeren consequent op eventueel ongewenst gedrag worden aangesproken en passende maatregelen voor mogelijke correctie daarvan worden getroffen

14.2. Vrijwilligersbeleid

De gemeente hoort vrijwilligerswerk te stimuleren en te waarderen. Zo bevordert de gemeente deelname van de burger aan de samenleving. Daarbij valt te denken aan het opwaarderen van de vrijwilligerscentrale en aan het periodiek organiseren van een vrijwilligersmarkt.

14.3. Kinderopvang

D66 is van mening dat zorg en opvang van kinderen in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de ouders is. D66 wil kinderopvang financieel ondersteunen in het kader van de Wet Werk en Bijstand om hiermee inwoners van onze gemeente sneller en eenvoudiger in staat te stellen economisch zelfstandig te worden. Voor overige inwoners van Woerden zijn rijksmaatregelen voorhanden en voldoende.

Goed onderwijs in de Nederlandse taal en toeleiding tot de arbeidsmarkt zijn voor D66 speerpunten. D66 ondersteunt voorschoolse activiteiten voor de allerkleinsten, juist ook vanuit het belang van een goede taalverwerving.

Colofon Verkiezingsprogramma D66 2010-2014

Het programma is geschreven door de programmacommissie bestaande uit Carl Schoor, Bob Duindam, Annemiek Pie en Heerd Jan Hoogeveen. De commissie heeft dankbaar gebruik gemaakt van de inbreng die de leden van D66 Woerden en diverse Woerdense organisaties op verzoek van de commissie hebben geleverd. Het programma is geamendeerd en vastgesteld tijdens de Algemene Ledenvergadering van 21 september 2009.

Adressen van bestuursleden

Ton Boonekamp (voorzitter)
De Hunze 27
3448 XG Woerden
Tel.: 0348 - 411 877

Ruud Niewold (secretaris)
Eendrachtstraat 18
3441 AR Woerden
Tel.: 0610 – 568 480

Annemiek Pie (penningmeester)
Heemskerklaan 7
3445 CM Woerden
Tel.: 0348 – 498 688

Huidig fractielid

Jaap van der Does
Vincent van Goghlaan 14
3443 JC Woerden,
T: 0348 – 415 722
M: 0624 – 592 349
jcvanderdoes@wanadoo.nl